

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΜΟΝΑΔΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΕΝΤΥΠΟ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΠΛΑΝΟΥ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΧΩΡΟΥ

Α. Το πλάνο συντήρησης του πράσινου σημείου αποσκοπεί στο να διασφαλίσει ότι το κάθε σχολείο θα καταρτίσει οργανωμένα και μέσα από παιδαγωγικές διαδικασίες ένα πρόγραμμα δραστηριοτήτων για τη συντήρηση, την προστασία και τη διατήρηση του χώρου πρασίνου μακροπρόθεσμα. Το πλάνο συντήρησης θα πρέπει να καλύπτει τόσο τη φροντίδα, προστασία και διατήρηση του πράσινου χώρου κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του σχολείου, όσο και κατά τις περιόδους, όπου το σχολείο είναι κλειστό (γιορτές Χριστουγέννων, Πάσχα, Θερινές διακοπές). Το πλάνο συντήρησης αναμένεται να είναι προϊόν συλλογικής διαδικασίας, συναπόφασης και δέσμευσης όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Περιγραφή της πορείας και των ενεργειών συντήρησης, φροντίδας και προστασίας του χώρου πρασίνου κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του σχολείου.

Περιγράψτε με ποιον τρόπο θα οργανώσετε τους/τις μαθητές/μαθήτριες για τη φροντίδα, προστασία και διατήρηση του πράσινου χώρου κατά τη λειτουργία του σχολείου. Περιγράψτε τη διαδικασία και τις ενέργειες στις οποίες θα προβείτε.

Σημειώστε επίσης ποιοι άλλοι φορείς θα εμπλακούν και με ποιον τρόπο.

Η κατάρτιση ενός οργανωμένου προγράμματος δραστηριοτήτων για τη συντήρηση, τη φροντίδα και τη διατήρηση του χώρου πρασίνου απαιτεί προσεκτικό σχεδιασμό και εφαρμογή παιδαγωγικών διαδικασιών που θα εμπλέκουν ενεργά τους μαθητές και την κοινότητα.

Ακολουθούν τα βήματα που θα ακολουθηθούν:

1)

A. Καθορισμός στόχων και σκοπών: Εκπαιδευτικοί στόχοι προγράμματος για την ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης και απόκτηση πρακτικών δεξιοτήτων.

B. Στόχοι συντήρησης και ανάπτυξης του πράσινου χώρου όπως η βελτίωση της εικόνας του σχολείου, η φροντίδα των φυτών.

2) Ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού:

- βιβλία, οδηγοί, βίντεο εκπαιδευτικά παιχνίδια

- προετοιμασία εκπαιδευτικών εργαστηρίων και παρουσιάσεων για βασικά θέματα όπως η φροντίδα των φυτών, η ανακύκλωση και η κομποστοποίηση.

3) Σχεδιασμός δραστηριοτήτων:

- Καθορισμός καθημερινών δραστηριοτήτων, όπως το πότισμα και η καθαριότητα του χώρου.

- προγραμματισμός εβδομαδιαίων και μηνιαίων δραστηριοτήτων, όπως κλάδεμα, λίπανση και έλεγχο για ασθένειες και παράσιτα σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Επιπρόσθετα, σχεδιασμός εποχιακών δραστηριοτήτων που συνδέονται με τις εποχές, όπως φύτευση νέων φυτών και βελτίωση του εδάφους.

4) Εμπλοκή των μαθητών: Δημιουργία ομάδων εργασίας με συγκεκριμένες αρμοδιότητες π.χ. ομάδα ποτίσματος, ομάδα ελέγχου φυτών, ομάδα καθαριότητας.

- Ανάθεση ρόλων: Κατανομή ρόλων και ευθυνών στους μαθητές, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία και την ανάληψη πρωτοβουλιών.

5) Ενσωμάτωση στο Αναλυτικό Πρόγραμμα

-Σχεδιασμός δραστηριοτήτων μέσα από διαθεματική προσέγγιση. Σύνδεση προγράμματος με τις διδακτικές ενότητες και τα γνωστικά αντικείμενα του αναλυτικού προγράμματος.

6) Συνεργασία με εξωτερικούς φορείς

- με ειδικούς, για επιπλέον προσφορά γνώσης και καθοδήγησης
- με τοπική κοινότητα και γονείς: Ενθάρρυνση για συμμετοχή γονέων και της τοπικής κοινότητας σε δραστηριότητες συντήρησης και φροντίδας.

7) Παρακολούθηση και αξιολόγηση

- Καταγραφή προόδου και αποτελεσμάτων εργασιών
- Αξιολόγηση συμμετοχής και προόδου των μαθητών, μέσα από παρατήρηση και ανατροφοδότηση.

8) Ευαισθητοποίηση και δημοσιοποίηση

- Προβολή δραστηριοτήτων: Δημιουργία αφισών, άρθρων και παρουσιάσεων για να προβληθούν οι δράσεις και τα επιτεύγματα του προγράμματος.
- εκδηλώσεις: Διοργάνωση εκδηλώσεων όπου οι μαθητές θα παρουσιάζουν τη δουλειά τους και θα μοιράζονται τις εμπειρίες τους με την κοινότητα.

9) Ανατροφοδότηση και συνεχής βελτίωση:

- Συνεχής ανατροφοδότηση από μαθητές, εκπαιδευτικούς και γονείς για εντοπισμό σημείων που τυγχάνουν βελτίωσης.

Περιγραφή της πορείας και των ενεργειών συντήρησης, φροντίδας και προστασίας του χώρου πρασίνου κατά τη διάρκεια που το σχολείο είναι κλειστό.

Περιγράψτε τη διαδικασία και τις ενέργειες στις οποίες θα προβείτε σε συνεργασία με όλους τους/τις εταίρους και τη σχολική κοινότητα για την προστασία, συντήρηση και φροντίδα του χώρου πρασίνου κατά τις περιόδους που το σχολείο είναι κλειστό.

1. Προετοιμασία πριν τις Διακοπές

1.1 Καθορισμός Αναγκών και Στόχων

-Αξιολόγηση του Χώρου: Εκτίμηση αναγκών του πράσινου χώρου (π.χ., πότισμα, κλάδεμα, καθαριότητα).

-Στόχοι Συντήρησης: Καθορισμός συγκεκριμένων στόχων για τη διατήρηση του χώρου κατά τη διάρκεια των διακοπών.

1.2 Σύνταξη Λίστας Εργασιών

-Καθημερινές Εργασίες: Πότισμα φυτών, έλεγχος συστημάτων ποτίσματος.

-Εβδομαδιαίες Εργασίες: Κλάδεμα, καθαρισμός, λίπανση.

-Έκτακτες Εργασίες: Αντιμετώπιση προβλημάτων (π.χ., παράσιτα, σπασμένα συστήματα ποτίσματος).

2. Συνεργασία με Εταίρους και Κοινότητα

2.1 Αναγνώριση Εταίρων

-Τοπική Αυτοδιοίκηση: Επικοινωνία με τον δήμο ή την κοινότητα για τεχνική υποστήριξη και εξοπλισμό.

-Εθελοντικές Οργανώσεις: Συνεργασία με τοπικές περιβαλλοντικές ομάδες ή συλλόγους γονέων και κηδεμόνων.

2.2 Κατανομή Ρόλων και Ευθυνών

-Υπεύθυνος Συντονισμού: Ορισμός ενός ατόμου υπεύθυνου για τον συντονισμό των δράσεων συντήρησης.

-Ομάδες Εργασίας: Δημιουργία ομάδων εργασίας από εθελοντές, γονείς, μαθητές και προσωπικό σχολείου με συγκεκριμένες αρμοδιότητες.

3. Εφαρμογή του Πλάνου

3.1 Ενημέρωση και Εκπαίδευση

-Εκπαιδευτικά Σεμινάρια: Διοργάνωση σεμιναρίων για τους εθελοντές σχετικά με τις τεχνικές συντήρησης και τη χρήση του εξοπλισμού.

-Οδηγίες και Κατευθύνσεις: Παροχή γραπτών οδηγιών για κάθε ομάδα εργασίας.

3.2 Παρακολούθηση και Υλοποίηση

-Καθημερινή Παρακολούθηση: Καθορισμός υπευθύνων για την καθημερινή παρακολούθηση και καταγραφή των εργασιών.

-Εβδομαδιαίοι Έλεγχοι: Πραγματοποίηση εβδομαδιαίων ελέγχων για την αξιολόγηση της κατάστασης του πράσινου χώρου και τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

4. Δράσεις κατά τη Διάρκεια των Διακοπών

4.1 Πότισμα

-Αυτόματο Σύστημα Ποτίσματος: Εγκατάσταση και προγραμματισμός αυτόματου συστήματος ποτίσματος.

-Χειροκίνητο Πότισμα: Καθορισμός εθελοντών για χειροκίνητο πότισμα σε περιοχές που δεν καλύπτονται από το αυτόματο σύστημα.

4.2 Συντήρηση και Καθαριότητα

-Καθημερινός Καθαρισμός: Εξασφάλιση ότι ο χώρος παραμένει καθαρός από σκουπίδια και πεσμένα φύλλα.

-Κλάδεμα και Λίπανση: Πρόσθεση λιπάσματος όπου είναι απαραίτητο.

4.3 Έλεγχος και Επισκευές

-Τακτικοί έλεγχοι του συστήματος ποτίσματος για διαρροές ή ζημιές.

-Άμεσες επισκευές του εξοπλισμού που τυχόν παρουσιάζει προβλήματα.

5. Αξιολόγηση και Ανατροφοδότηση

5.1 Μετά τις Διακοπές

-Επιθεώρηση Χώρου :Πλήρης επιθεώρηση του χώρου για εκτίμηση της κατάστασης των φυτών και του εξοπλισμού.

-Συλλογή Ανατροφοδότησης: Ανατροφοδότηση από τους εθελοντές και τους υπεύθυνους για την αποτελεσματικότητα των δράσεων.

B. Η συντήρηση ενός χώρου πρασίνου απαιτεί, όχι μόνο συστηματική φροντίδα, παρακολούθηση και έλεγχο, αλλά και την εφαρμογή κατάλληλων πρακτικών για να διατηρηθεί υγιής και αισθητικά όμορφος. Ο καταρτισμός του πλάνου συντήρησης του χώρου πρασίνου αποσκοπεί στη διατήρηση και προστασία του σε βάθος χρόνου, ώστε να αξιοποιείται ως υπαίθριος χώρος μάθησης και απόλαυσης από τη σχολική/τοπική κοινότητα. Σημειώνεται ότι το πλάνο συντήρησης είναι ετήσιο, συμπεριλαμβανομένων και των θερινών διακοπών.

Έδαφος

Περιγράψτε τον τρόπο με τον οποίο θα διατηρηθεί υγιές το έδαφος του χώρου πρασίνου που προτίθεστε να δημιουργήσετε, ώστε να βελτιώνεται συνεχώς η δομή του εδάφους, να συγκρατείται η υγρασία και να παρέχονται βασικά θρεπτικά συστατικά για τα φυτά (προσθήκη οργανικής ύλης, χρήση εδαφοβελτιωτικού, εδαφοκαλυπτικό κ.λπ.).

- Προσθήκη κομπόστ, σάππων φυτικών υπολειμμάτων όπως φύλλα, κλαδιά
- Τακτικός αερισμός εδάφους χωρίς συμπίεση, χρήση άμμου, κοπριά, φυσικά λιπάσματα
- Παρακολούθηση υγρασίας για ανάλογη προσαρμογή ποτίσματος.

Πότισμα

Καθορίστε τον τρόπο με τον οποίο θα διασφαλίζεται το πότισμα του χώρου πρασίνου κατά τη διάρκεια όλων των εποχών του χρόνου και ιδιαίτερα κατά τους ζεστούς και ξηρούς μήνες όπου απαιτείται περισσότερο νερό (σύστημα αυτόματου ποτίσματος, αισθητήρας υγρασίας εδάφους, κ.λπ.).

- Εγκατάσταση αυτόματου συστήματος ποτίσματος, με προγραμματισμό για πρωινή και απογευματινή λειτουργία όταν οι θερμοκρασίες είναι χαμηλότερες και η εξάτμιση ελαχιστοποιείται.
- Εγκατάσταση αισθητήρα υγρασίας εδάφους.

Αποτελεσματική χρήση νερού

Προσδιορίστε τον τρόπο με τον οποίο θα διασφαλίζεται η αποτελεσματική χρήση νερού για σκοπούς άρδευσης, ώστε να μειώνεται στο ελάχιστο η σπατάλη νερού (ενδημικά φυτά, πότισμα νωρίς το πρωί ή αργά το απόγευμα για να ελαχιστοποιείται η εξάτμιση, εγκατάσταση συστήματος στάγδην άρδευσης, συλλογή βρόχινου νερού κ.λπ.).

- Εγκατάσταση αυτόματου συστήματος ποτίσματος στάγδην άρδευσης
- Υπολογισμός συχνότητας ποτίσματος ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες και ανάγκες των φυτών
- Χρήση αισθητήρων υγρασίας εδάφους
- Πότισμα σε βάθος 15 – 20 εκατοστά για τη διατήρηση της υγρασίας στις ρίζες των φυτών
- Συλλογή και χρήση βρόχινου νερού

Φυσική και ολοκληρωμένη διαχείριση παρασίτων

Καθορίστε τον τρόπο με τον οποίο θα ελεγχθεί συστηματικά ο πληθυσμός των παρασίτων με φυσικό τρόπο (συστηματική παρατήρηση, συγκαλλιέργειες, συνοδευτικές φυτεύσεις, ωφέλιμα έντομα όπως πασχαλίτσες, μάντισσες – αλογάκια της Παναγίας, χρήση οργανικών μεθόδων ελέγχου παρασίτων όπως πράσινο σαπούνι, πιπέρι καγιέν, κ.λπ.).

- Συστηματική παρακολούθηση και αναγνώριση παρασίτων
- Εισαγωγή ωφέλιμων εντόμων έναντι των βλαβερών
- Χρήση οργανικών μεθόδων ελέγχου παρασίτων όπως πράσινο σαπούνι
- Σωστή φυτευτική απόσταση για καλό αερισμό και μείωση της υγρασίας

Διαχείριση ζιζανίων

Παραθέστε το πλάνο σας για την απομάκρυνση των ζιζανίων (αγριόχορτων) από τον κήπο σας, ώστε να μην ανταγωνίζονται τα φυτά σας για νερό, θρεπτικά συστατικά και ηλιακό φως (παρατήρηση, ξεχόρτισμα, όργωμα, εδαφοκάλυψη με ροκανίδι, πευκόφλουδα, γεώπανο, εδαφοκαλυπτικά φυτά και καλλιέργειες).

Πλάνο για την απομάκρυνση των ζιζανίων από τον κήπο για τη διατήρηση ενός υγιούς κήπου.

1. Πρόληψη και σχεδιασμός
 - Προετοιμασία εδάφους: Πριν από τη φύτευση, θα πρέπει να αφαιρεθούν όλα τα ζιζάνια και οι ρίζες τους από το έδαφος.
 - Χρήση καλυμμάτων εδάφους: εφαρμογή οργανικών ή ανόργανων καλυμμάτων εδάφους για να εμποδιστεί η ανάπτυξη των ζιζανίων
 - Συγκαλλιέργεια: Πυκνό φύτεμα των φυτών για να μειωθεί ο διαθέσιμος χώρος για τα ζιζάνια. Επίσης, επολογή φυτών που απωθούν τα ζιζάνια ή που καλύπτουν το έδαφος αποτελεσματικά.
2. Τακτικός έλεγχος και χειρωνακτική αφαίρεση των ζιζανίων όσο είναι ακόμα μικρά

Κλάδεμα

Περιγράψτε το πλάνο σας για το κλάδεμα των φυτών που προτίθεστε να φυτέψετε, ώστε να διασφαλίζεται η κυκλοφορία του αέρα και η υγιής ανάπτυξη των φυτών, καθώς και η διατήρηση του σχήματός τους και γενικότερα της εμφάνισης του χώρου πρασίνου.

1. Προετοιμασία και εξοπλισμός: Εξασφάλιση κατάλληλων εργαλείων για τη φροντίδα του κήπου και κατάλληλος καθαρισμός των εργαλείων μετά τη χρήση τους.
2. Προγραμματισμός κλαδέματος σύμφωνα με το είδος των φυτών (φυλλοβόλα ή αιθαλή, καρποφόρα ή μη)
3. Κλάδεμα για κυκλοφορία του αέρα και διαπέραση του φωτός
4. Τεχνικές κλαδέματος

Διαχείριση κλαδεμάτων

Προσδιορίστε τον τρόπο με τον οποίο θα διαχειρίζεστε τα κλαδέματα (περισυλλογή από τον δήμο/κοινότητα, κομποστοποίηση, τεμαχιστής κλαδεμάτων, κ.λπ.)

1. Συλλογή και ταξινόμηση κλαδεμάτων σε συγκεκριμένες περιοχές του κήπου που έχουν οριστεί προς εξυπηρέτηση της κομποστοποίησης ή συμπλήρωσης της εδαφοκάλυψης του χώρου πρασίνου
2. Κομποστοποίηση : εκπαίδευση μαθητών για τη διαδικασία της κομποστοποίησης των κλαδεμάτων
3. Επαναχρησιμοποίηση : χρήση των κλαδεμάτων για καλλιτεχνικές δραστηριότητες, κατασκευή ξενοδοχείων εντόμων, φωλιών των πουλιών κλπ

Προστασία του χώρου πρασίνου από βανδαλισμούς

Αναφερθείτε σε ενέργειες και μέτρα που θα εφαρμόσετε για την προστασία του χώρου πρασίνου από βανδαλισμούς, αλλά και ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης της σχολικής κοινότητας για την προστασία και διατήρησή του.

- Χρήση του υπάρχοντων φωτισμού της πίσω αυλής (προβολείς)
- Συνεργασία με την αστυνομία Ορόκλινης και φρούρηση του χώρου σε συνεργασία με το Δημοτικό Σχολείο
- Υπάρχει ψηλή περίφραξη η οποία θα καλυφθεί και με αναρριχητικά φυτά.
- Ενθάρρυνση των μαθητών να συμμετέχουν σε δράσεις προστασίας και φροντίδας του χώρου με τους γονείς τους.
- Οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την προώθηση της περιβαλλοντικής και αειφόρου εκπαίδευσης που θα διδάσκουν τη σημασία της προστασίας των χώρων πρασίνου (προγράμματα εβδομάδας εθελοντισμού για το περιβάλλον, διαλέξεις από ειδικούς) .
- Δημιουργία αφίσων για την προστασία του περιβάλλοντος
- Οργάνωση εκδηλώσεων και δράσεων για τη φροντίδα του κήπου, όπου θα συμμετέχουν μαθητές και γονείς.
- Διαγωνισμοί και έπαινοι για τη φροντίδα του χώρου πρασίνου του σχολείου μας.

Συνεργασίες και συνέργειες

Αναφέρετε τυχόν συνεργασίες και συνέργειες που προτίθεστε να αναπτύξετε για την αποτελεσματικότερη τήρηση και συνεχή αναβάθμιση του πλάνου συντήρησης του χώρου πρασίνου που προτίθεστε να υλοποιήσετε.

1. Δημοτικό Διαμέρισμα Λιβαδιών
 - Συνεργασία για την παροχή τεχνικής υποστήριξης, υπηρεσιών περισυλλογής υπολειμμάτων κλαδέματος και τη συντήρηση των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου.
2. Υπουργείο Γεωργίας και Περιβάλλοντος: συνεργασία με λειτουργούς γεωπονίας για καθοδήγηση
3. Περιβαλλοντικά Κέντρα Αθαλάσσιας και Κάβο Γκρέκο: συμμετοχή των παιδιών σε προγράμματα των περιβαλλοντικών κέντρων
4. Επαγγελματικοί φορείς και επιχειρήσεις:
 - Συνεργασία με φυτώρια και επιχειρήσεις που προσφέρουν υλικά και τεχνική υποστήριξη
 - Επαγγελματίες κηπουροί και γεωπόνοι: παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών
5. Κοινότητα και Γονείς
 - Σύνδεσμος Γονέων και κηδεμόνων: συμμετοχή σε εκδηλώσεις και δράσεις εθελοντικής εργασίας και συγκέντρωσης πόρων για τον χώρο πρασίνου

Α. Δημιουργία δικτύου επικοινωνίας με τους προαναφερθέντες φορείς και οργανισμούς για την ανταλλαγή πληροφοριών και την προώθηση συνεργασιών.

Β. Οργάνωση κοινών δράσεων και εκδηλώσεων με τους συνεργαζόμενους φορείς όπως ημέρες φύτευσης, εργαστήρια και εκπαιδευτικές εκδρομές

Γ. Αναζήτηση χορηγιών και πόρων: τμήμα Δασών και ΑΗΚ

Δ. Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της σχολικής και της τοπικής κοινότητας για τις συνεργασίες και τις συνέργειες, προβάλλοντας τα οφέλη και την πρόοδο του προγράμματος

Ε. Δημιουργία εθελοντικών ομάδων από μαθητές και γονείς για την τακτική φροντίδα και συντήρηση του χώρου πρασίνου.